

cis relatis *supra*. Fabius Acoromboni n. 12. 13. & 14. Rubens n. 95. 96. & 97. Berengarius *præfat.* 1. n. 41. & *seqq.* Petrus Paulus Parisius n. 11. ubi diversas sententias congerit, nihil tamen certum resolvit. Joannes Marcus Aquilinus in *cod. §. in præfatione*, ex num. 65. usque ad n. 77. ubi etiam Bolognetus ex n. 10. usque ad num. 23. quo loco, Jafonis, Alciati, Hormanoctii, Rubei, & Ripæ traditiones improbat, & ipse novè, sed malè quidem propositum dubium declarat. Robert. lib. 3. *senient. c. 18.* Baconius lib. 2. *declarat. juris, declarat.* 43. *dominii & proprietatis*, ex n. 1. usque ad n. 10. Matiençus in *leg. 10. tit. 7. gloss. 1. lib. 5. novæ collectionis Regiæ.*

Idcirco pro absoluta, atque distincta hujus rei explicatione, nonnulla constituere, omninò necessarium erit: & in primis constituendum est, proprietatem & dominium (quicquid alii relati *supra* n. 18. dixerint) idem non esse, sed diversa, ut probantur relati *supra*, n. 22. & ultra eos, quos *ibid.* adduximus, Aretinus in *conf. 19. & in conf. 55. Quæstada diversarum quæst. juris, cap. ult. n. 34.* & sentit Albericus, qui in *l. proprietatis, in principio, C. de probationibus*, dicit expressè innere illam legem, aliud esse proprietatem, & aliud dominium: & verè quidem; nam si proprietates & dominium idem esset, frustra diceretur *ibi*, *Proprietatis dominium non tantum instrumentis emptionis, sed & quibuscumque aliis probationibus legitimis ostendi*: Quippe cum sufficeret dicere, proprietatis jus, & sub verbo *Proprietatis* comprehendere dominium, sive dominii jus. Et in *l. si tibi, ff. quibus modis ususfructus amittatur*, cur dominium proprietatis diceretur, cum dici debuisset *Proprietatis*, si dominium & proprietates diversa non essent, ea autem impropria & absurda loquutio esset; aut quare, si idem essent, diversis nominibus nuncuparentur, contra textum in *l. si idem, C. de codicillis*, ubi glossa verbo, *vocabulum*, adnotavit expressim, quòd in jure vix invenitur aliquod nomen, quòd omninò idem significet quòd aliud; semper enim plus, vel minus, vel aliter significat, vel alio modo. Deinde, ultra alia, quæ *superius* diximus, qui in re, quæ omninò est nostra, duo sunt quæ habemus, dominium scilicet, & possessio: dominium jus illud significat, quo rem facimus nostram, nobisque propriam. Possessio in occupatione, & detentione rei spectatur: illud verò in jure quòd habemus de ipsa, ut volumus, liberè disponendi, ut eruditè scribit Franc. Conanus *commentarior. juris civilis, lib. 3. cap. 3. in primo*. Ergo sequitur necessariò dicendum aliud esse jus illud, seu dominium, & aliud proprietatem ipsam.

Secundò constituendum est, *Proprietatis* nomen nihil aliud denotare, quam proprium patrimonium, sive rem ipsam propriam, quam habemus, quasi *Proprietatis* nomine significetur, rem esse alicujus propriam; & sic proprietates ipsæ res est, circa quam datur dominium, hoc est jus illud, quòd habemus de ipsa, ut volumus, liberè disponendi, ut sentit non obscurè Conanus *ubi supra*.

Idcirco dominium & proprietates non sunt idem; nam proprietates non est dominium, hoc est, non est jus de re liberè disponendi, sed est res ipsa, de qua domino disponere licet, quia sua propria est, vel quia proprietatem ejus obtinet: & consequenter dici potest, quòd proprietates & dominium habent se ut causa, & effectus; nam proprietates est qualitas quædam, quæ indicat rem ad me, & non ad alium pertinere, dominium verò est jus de re liberè disponendi, quòd ex ipsa proprietate, sive ex eo quòd res sit propria, causatur, ut sentiunt Ripa n. 8. & Alciatus n. 18. in *d. §. nihil commune*. Ac primùm prædicta doctrina comprobatur auctoritate Saliceti, qui in *d. l. proprietatis C. de probationibus*, rectè accipit proprietatem pro ipsa re, in qua quis dominium habet: & sequitur Arias Pinellus 2. *part. l. 1. C. de bonis maternis, num. 7.* Inde generaliter deducens, nomen *Proprietatis*, ut vulgariter dici solet, accipi pro ipsa re; & clarè probatur in *d. l. proprietatis*, ubi proprietatis dominium dixit Imperator, quasi diceret proprietatis rei dominium. Secundò confirmatur singulari doctrina Jo-

annis Fabri in *§. omnium, num. 21. Institut. de actionibus* ubi dicit, quòd dominium inest personæ illius, ad quem res pertinet, sed proprietates inesse videtur rei, aut potius ipsa res est, quem contra Jafonem sequitur, & eleganter declarat Berengarius in *d. §. nihil commune*, 3. *præfatione, num. 1. vers. 4.*

Tertiò constituendum est, ex superioribus interpretandum text. in *d. l. proprietatis*, dum dicit Imperator, *Proprietatis dominium non tantum instrumentis emptionis, sed & quibuscumque aliis legitimis probationibus ostendi*. Hoc est, jus illud ex quo rem fecimus nostram, nobisque propriam habemus, ex quo etiam libera, ut velimus, disponendi facultas nobis conceditur, non solum instrumentis emptionis, sed & quibuscumque aliis legitimis probationibus ostendi posse: interpretandum etiam text. in *d. l. si procurator*, 13. *ff. de acquirendo rerum dominio*. Nam si procurator rem mihi emerit ex mandato meo, eique sit tradita nomine meo proprietates, mihi acquiritur & dominium etiam ignoranti, hoc est, non solum per procuratorem res efficitur propria ac mea, sed etiam dominium, & ut velim, disponendi facultas mihi acquiritur.

Quartò constituendum est, proprietatem, & dominium sæpissimè pro eodem poni in jure, non ideò quòd dominium & proprietates sint idem, sed quòd appellatione proprietatis intelligatur dominium; & è contrà, appellatione dominii proprietates, ut in *l. ordinarii, C. de rei vindicatione, l. incerti, C. de interditiis, l. 1. §. hujus autem interditi, ff. uti possideatis, per procuratorem, C. de acquirenda possessione, cap. 1. de causa possessionis & proprietatis*, & in aliis juribus, quæ in id ponderarunt Pinellus 2. *part. dist. l. 1. C. de bonis maternis, n. 6.* Alexander Raudensis *de analogis, lib. 1. cap. 7. in principio*: ac expressim, & rectè annotarunt, proprietatem & dominium frequenter pro eodem poni in jure; & ante alios Faber in *dist. §. omnium, n. 21. de actionibus*. Duarenus lib. 1. *disputation. cap. 17. ad finem*. Modern. Paris. in *consuetud. Parisiens. l. 2. §. 55. glossa 4. ex num. 10.* ultra quos, & alios in proposito Scribentes, ea potest assignari ratio: Quòd cum *Proprietatis* verbo propria res significetur, & qualitas quædam demonstretur, quæ indicat rem ad me, & non ad alium pertinere, ut *supra* diximus: Inde est, ut solo verbo *Proprietatis*, dominium demonstretur, hoc est, jus de re illa liberè disponendi, utpote de re propria competere: Similiter etiam dominii appellatione, cum jus de re liberè disponendi denotetur proprietates etiam denotatur, hoc est, significatur rem esse propriam, nam si res propria non esset, tale jus competere non posset: & sic potest intelligi *dist. l. 27. tit. 2. part. 3.*

Cæterùm, cum domini nomen simpliciter ponitur habita relatione ad personam, cui directum dominium competere non potest, non idem significatur, sed dumtaxat denotatur jus quoddam juxta subjectam materiam de qua agitur, alicui competens; quòd etiam si res absoluta non sit propria, in juribus incorporalibus Dominium nuncupatur; quoniam in eis etiam libera disponendi facultas datur: Enimverò utilitatem quoque, aut commoditatem fructuum, vel proventus pro arbitrio alienare, aut de ipsis ad libitum disponere licet; quo fit, ut dicatur dominium ususfructus & possessionis, *l. 3. ff. si ususfructus peratur*, dominium servitutis, & usus, *l. semper, §. hoc interditi, ff. quod vi aut clam*, & in aliis juribus; ubi sola utilitas rerum, vel commoditas, aut fructus percipiendi facultas, dominium rei dicitur, ut de hac domini significatione plura congerit Alciatus in *l. si quis vi, §. differentia, n. 15. cum seqq. ff. de acquirenda possessione*.

CAPUT LXXVI.

Ususfructus consolidatus cum proprietate, utrum ex causa onerosa, an ex causa lucrativa obvenire

venire dicatur, si originalis titulus proprietatis fuit onerosus? ubi Cumanus interpretatione improbata, quorundam jurum vera ratio redditur. Demum inquiritur, an ususfructus nudæ proprietati mariti constante matrimonio consolidatus, cum uxore debeat inter alia lucra communicari.

SUMMARIUM.

1. Ususfructus consolidatus cum proprietate, utrum ex causa onerosa, an ex causa lucrativa obvenire dicatur, etiam si originalis titulus proprietatis fuit onerosus? & num. seqq.
2. Obvenire videtur titulo lucrativo id, quod per consolidationem obvenit: & ibidem reddita ratio. 1. non quocumque, 83. §. fundus, ff. de legat. 1. & §. si cui fundus, Institutio. de legatis, & vide infra, num. 6.
3. Ususfructus consolidatus nudæ proprietati mariti constante matrimonio, utrum debeat communicari cum uxore.
4. Proponitur difficultas l. si proprietati, 4. ff. de jure dotium, & num. seq. dissolvitur.
5. Ususfructus cum accedit proprietati dotali, vel alteri cuiuscumque per consolidationem, an efficiat, vel constituat novam rem? & ibidem Petri de Peralta resolutio in hac materia probata.
6. Cumanus opinionem in hac materia confutatam, & communem resolutionem receptam.

Pro brevi, & distincta hujus Capitis explicatione constituendum erit in primis, dubium in hoc consistere, an scilicet ususfructus consolidatus cum proprietate, ex causa onerosa obvenire dicatur, an ex causa lucrativa, etiam si originalis titulus proprietatis onerosus fuerit? Et dubium hoc diluere videtur primò textus in *l. non quocumque, §. fundus, ff. de legat. 1.* ex quo Bartolus, Albericus, & alii communiter adnotarunt *ibi*, titulo lucrativo obvenire videtur id, quod per consolidationem obvenit; dicit enim Jureconsultus Julianus quòd si alicui legatus sit fundus, & isque postmodum emerit proprietatem à domino, & per capitis diminutionem venditoris, aut alio modo consolidatur cum proprietate ususfructus, & sic ad emptorem, legatariumque pertinere cæperit, tantum poterit legatarius ad æstimationem proprietatis agere, non verò ad æstimationem ususfructus, quia ille videtur obvenisse legatario ex causa lucrativa: at duæ causæ lucrativæ circa eundem hominem, & eandem rem concurrere non possunt, *l. si servus legatus Stichum, ff. de legatis 1. §. si res aliena, Institut. de legatis, l. 43. tit. 9. part. 6.* & sic declarant communiter omnes, ut constat ex Jafone in *dist. §. si fundus, num. 3.* Antonio Pichardo (qui breviter nimis in hac materia scribit) in *§. si cui fundus, Institut. de legat. Guil. Bened. Antonio Gomezio, Petro de Peralta, & aliis, quos statim congeram in unum.*

Secundò eandem partem probat textus in *d. §. si cui fundus, Institut. de legat.* ubi Imperator probat idem, atque legatario fundi etiam æstimationem præstari deducto ususfructu, officio judicis contineri respondet; & glossa *ibidem*, verbo, *deducto ususfructu*, dicit in hunc modum: *Idest æstimatione ususfructus; quem scilicet ususfructum ex causa lucrativa habet: ideò non debet plus habere, ut probantur Faber, Aretinus, Platea, & Jafon ibi. in ultima addit. ad Portium: & præfatam resolutionem veram esse, & communiter receptam testatur Guil. Bened. in cap. Rainuntius, de testamentis. verbo, & uxorem, nomine Adelastam, num. 291. Boërius in consuet. mat. & dot. Anton Gomez. tom. 2. *variarum, cap. 15. de servitutibus, n. 21.* Joann. de Matienço in *l. 2. tit. 9. gloss. 1. n. 91. & 92. lib. 5. novæ collectionis Regiæ.* Petrus de Peralta in *l. heredes, ff. de leg. 2. nu. 101. versic. non enim hic est tractandus de consolidatione, fol. 305. & in Joan. del Castillo Quotid. Controv. Juris, Tom. I.**

1. Mævius, §. duorum, ejusdem tituli, ex n. 29. fol. 553. Ubi insert ad quæstionem in proposito necessariam, an scilicet leges Regiæ concedentes uxoribus communionem in bonis constante matrimonio per virum acquisitis, procedant etiam, cum ususfructus consolidatur nudæ proprietati mariti constante matrimonio, ut sic communicari debeat cum uxore? Et post longam disputationem, in ea opinione est, ut existimet, deberi uxori medietatem valoris ususfructus consolidati ob illam acquisitionem momentaneam: & ad id dicendum, & jura, & rationes nonnullas adducit.

Sed contrariam sententiam, imò nec dimidiam partem ususfructus; nec æstimationis ejus uxori deberi, constanter defendunt Palac. Rubens in *repetitione rubricæ, de donationibus inter, §. 62. n. 13. Greg. Lop. in l. 18. tit. 11. part. 4. Covar. de sponsalib. 2. part. cap. 7. §. 1. n. 9. Antonius Gomezius, qui sex fundamenta adducit pro hac parte d. cap. n. 21. & in l. 50. Tauri, n. 78. Joann. de Matienço in *l. 2. tit. 9. gloss. 1. n. 87. lib. 5. novæ collectionis regie.* Alvaradus de *conjecturata mente defuncti, lib. 2. cap. 4. n. 20. Ayora de partitionibus, cap. 8. n. 20. 1. part. Joannes Gutierrez prædicatorum, lib. 2. quæst. 116. Azeved. in d. l. 2. tit. 9. n. 9. & 23. lib. 5. Barbosa in l. 1. ff. solutio matrimonio, 1. part. num. 35. fol. 201. Et hæc secunda opinio verior est ex fundamentis prædictorum, atque in praxi omninò tenenda.**

Verùm dictis *supra* obstare videtur textus in *l. si pro-4 prietati, & ff. de jure dotium*, ubi Paulus Jurisconsultus apertè significat, quòd quando ususfructus accedit proprietati per modum consolidationis, non videtur res nova, vel alia; & consequenter non censetur nova acquisitio; scribit enim in hunc modum: *Si proprietati nudæ in dotem data ususfructus accesserit, incrementum videtur dotis, non alia dos: quemadmodum si quid alluvione accesserit.* Quem textum expendunt fere omnes hujus Regni Scriptores, qui de quæstione præcedenti tradarunt, existimantque expressum esse in probationem superioris resolutionis contra Peraltam, & alios: sed non respondent ad textum in *dist. l. non quocumque, §. fundus, & in dist. §. si cui fundus*, ubi ususfructus consolidatus proprietati dicitur obvenire titulo lucrativo, & sic censetur nova acquisitio; & tamen sicut legatarius in eis juribus consequutus fuit proprietatem titulo oneroso emptiois, sic & in *dist. l. 4. maritus ex titulo oneroso dotis proprietatem nudam habuit.*

Quare pro vera explicatione constituendum erit, verum esse, quòd quando ususfructus accedit proprietati dotali, vel alteri cuiuscumque per consolidationem, non efficit, vel constituit novam rem, quia per quandam mixturam consolidatam jungitur inseparabiliter ipsi proprietati: ob quam consolidationem ususfructus extinguitur, & resolvitur, & proprietates augetur, & fit plena, ut dicit textus in *§. finitur, ad finem, Institut. de usufructu*. non tamen inde sequitur, quòd ipse ususfructus, si relatio fiat ad tempus, quo erat à proprietate separatus, non videatur de novo obvenire, sive acquiri, & faciat pleniorum, & pretiosiorum ipsam proprietatem, ita ut causa lucri de novo considerari possit, maxime in dictis juribus, ubi nuda proprietates tantum absque ususfructu, & utilitate empti fuerat; & sic ususfructus æstimatio fieri non debet, quoniam emptus non fuit, sed ex causa lucrativa, hoc est ex consolidatione accessit, ut eleganter, & subtiliter declarat Peralta in *dist. §. duorum, num. 31. fol. 553.*

Deinde & secundò, prædictis repugnat etiam Cumanus, qui in *dist. §. fundus*, opinatus est, legatarium consequi debere æstimationem ususfructus, viderique habuisse illum ex causa onerosa; & secundum eum, non obstat ille textus, quia si bene advertatur, non negat, quòd legatarius non debeat consequi æstimationem ususfructus, nec exprimit an ususfructus dicatur obvenire ex causa onerosa, an ex causa lucrativa; sed tantum dicit, quòd Jurex tanti litem æstimare debet, quanti legatario aberit ratione rei legatæ, M m 2 argumento

argumento textus in l. plane, §. quod si rem, ff. de legat. 1. Ergo si legatarius consequitur tantum quantum ipse abest, conseq. etiam debet usufructus estimationem, in qua præterit causam onerosam, eo quod propter spem usufructus, cariorum censetur emisse proprietatem. Sed decipitur quidem Cumanus, ac contra eum expressus est textus in d. §. si cui fundus, ubi dicitur aperte, nullam usufructus estimationem fieri debere: Deinde & alia plura urgent, ex quibus in proposito rectissime improbat eum. Jason in eodem §. si fundus, num. 3. in fine.

CAPUT LXXVII.

Usufructuarius an & quando fructus pendentes, aut casualiter cadentes, vel ab alio perceptos, suis hæredibus relinquat? Item quid de pensione debita ex fundis, sive prædiis locatis, aut ea, quæ pro domo, vel apotheca locata debetur? Quid item de marito, & uxore quoad divisionem fructuum illius anni, in quo dirimitur matrimonium? Denique & in capellis fructus pendentes qualiter dividantur, ubi quamplurima jura singulariter in proposito enucleantur, nonnulli casus distinguuntur, & materia hæc accuratè, & dilucidè magis quam hæctenus declaratur.

SUMMARIUM.

- 1. Usufructuarius quando decedit, si fructus jam percepti sunt, bene percepti censentur, & ad hæredem ejus pertinent, sic ut in eis nullo modo molestari possit, sed nondum percepti etiam maturi, & proximi perceptioni ad proprietarium spectant, sic ut in eis hæres usufructuarii se introumittere non possit, nec debeat haberi ratio temporis, quo eo anno usufructuarius vixit, & num. seqq.
- 2. Borgrinum Cavalcantum intricatè, & minus perfectè scripsisse materiam hujus Capituli.
- 3. Usufructuarius cum decedit fructibus nondum perceptis, quare fructus hæredibus ejus non debeantur?
- 4. Usufructuarius non facit fructus suos ratione naturalis possessionis, sed ratione juris percipiendi, quod habet, deductum in exercitium cum separatione à solo.
- 5. Usufructuarius cum decedit pendentes fructibus, licet fructus non debeantur hæredibus ejus, tamen impensas factas percipiendorum fructuum gratià repetere possunt hæredes ipsi, ac subinde fructus quoque retinere, quousque solvantur.
- 6. Impensas factas gratià fructuum percipiendorum quemlibet possessorem deducere posse, ac etiam pro illis rem retinere.
- 7. Impensa quando dicatur facta gratià fructuum? remissivè.
- 8. Fructus intelliguntur deductis expensis circa eos factis.
- 9. Usufructuario quare non detur conditio furtiva ad petendos fructus à fure sublatos? ubi redditur vera ratio leg. si fur, 14. ff. de usufructu, & vide infra, num. 13.
- 10. Fructus quando percepti dicantur, ut pertinere debeant ad usufructuarium, vel hæredes ejus?
- 11. L. si usufructuarius mensum, 13. ff. quibus modis usufructus amittatur, verus sensus traditur.
- 12. Usufructuarius, an & qualiter fructus per se, aut casualiter cadentes, vel ab alio nomine proprio, non usufructuarii perceptos, suos faciat?
- 13. Usufructuario qualiter teneatur proprietarius restituere

- re fructus ab alio perceptos, & ab ipso recuperatos: ubi Alberici resolutio probatur.
- 14. Usufructuarius dum vixit, si petere neglexit fructus non suo nomine ab alio perceptos, mortuo vero non, poterunt hæredes ejus illos petere, nec jure domini, nec possessionis ad eos pertinere possunt.
- 15. Cujacii lapsus in hac materia evidenter ostenditur, & num. seqq.
- 16. L. si operas, 33. ff. de usufructu, Cujacii sententiam non probare, & ibidem verum sensum ejus legis traditur.
- 17. Expenditur textus in l. tituli, §. §. finali, ff. si usufructus petatur, & D. Barbosa interpretatio novè convincitur.
- 18. Traditur vera interpretatio ad textum in d. l. uti frui, §. §. finali.
- 19. Verbo Joannis Francisci de Ponte in consilio 100. num. 9. & 10. noviter ponderata, & probata per Auctorem.
- 20. Usufructuarius si decedit fructibus jam collectis per colonum, pensio debita per colonum pertinet ad hæredes usufructuarii, etiam si fructuarius decesserit, antequam adventet dies solvendi prædictam pensionem.
- 21. Ratio est, quoniam pensio solvenda pro fructibus, eorum loco subrogatur, & ipsorum sibi naturam, sive judicatur eodem modo, sicut ipsi fructus; unde distinctio, qua in usufructuario fit circa fructus, pariter & in pensionibus illorum loco subrogatis observanda est.
- 22. Usufructuarius, si decedit nondum collectis fructibus per colonum, sed pendentes adhuc, pensiones, quæ debentur pro illis, non pertinent ad hæredes ejus.
- 23. Quod si fructus partim sunt collecti, & partim non, solutio pensionis fieri debet hæredibus usufructuarii, pro rata fructuum collectorum, & pro rata, sive parte non collectorum, proprietario.
- 24. Doctores nonnullos circa distributionem pensionis deceptos in hac materia.
- 25. Inter hæredes usufructuarii, & dominum proprietatis, pro rata temporis dividendam esse pensionem, quæ pro locatione domus, vel apothecæ debetur, etiam quod fructuarius decesserit ante tempus solutionis.
- 26. Joannem Franciscum de Ponte in cons. 100. num. 18. nimis indistinctè loquutum in hac materia.
- 27. Fructus illius anni, in quo dirimitur matrimonium, qualiter dividendi sint inter maritum & uxorem, vel hæredes eorum, de jure communi, & de jure Regio.
- 28. Et ibid. tradita vera differentie ratio quoad divisionem fructuum inter maritum, & usufructuarium.
- 29. In capellis fructus pendentes qualiter dividantur.
- 30. Inter usufructuarium, & colonum, quæ sit in hac materia equiparatio, & differentia? & de intellectu textus in §. is verò, Instit. de rerum divisione, remissivè.

Pro distincta, atque absoluta hujus Capituli explanatione, in primis constituendum est: Dubium esse, mortuo usufructuario (quo casu extinguitur usufructus, ut sæpè dictum est) qualiter fructus dividi debeant, & utrum hæredibus fructuarii, an verò proprietario debiti sint? Quæ materia est valde utilis, & in praxi quotidiana; idcirco ut dilucidè, & distinctè magis quam hæctenus explicata remaneat, sequentes casus distinguere, aut constituere, necessarium erit. Et primò constituendum est: Quod usufructuarius, quando decedit, si fructus jam percepti sunt, bene percepti censentur, & ad hæredem ejus pertinent, sic ut in eis nullo modo molestari possit; sed nondum percepti, etiam maturi, & proximi perceptioni, ad proprietarium spectant, sic ut in eis hæres usufructuarii se introumittere non possit, nec debeat haberi ratio temporis, quo eo anno usufructus duravit, sive usufructuarius vixit per text.

in l. in singulos, in fine, ff. de annuis legatis, l. si usufructuarius, ff. quibus modis usus fructus amittatur, l. de functa 65. ff. de usufructu, §. is verò, Instit. de rerum divisione, l. 3. tit. 8. partit. §. Bartolus, Albericus, Fulgofius, Florianus, & alii communiter in dictis iuribus, idem Bartolus n. 11. Alexander n. 2. Romanus n. 31. & Socinus n. 7. in l. divortio, in principio, ubi novissime Barbosa 2. part. illius legis, ex num. 22. fol. 937. ff. soluto matrimonio. Tiraquellus de retractu conventionali, §. 5. gloss. 4. num. 1. Craveta in cons. 216. n. 20. & seqq. vol. 3. Cæpola, Covarr. Villalobos, Emmanuel Suarez, & alii: quos, sic resolvens, intricatè tamen, & minus perfectè materiam hanc scribens, refert Borgnin. Cavalcantus de usufructu mulieri relicto, num. 242. folio mibi, 451. Avena daus respons. 5. n. 5. Anton. Gomezius in l. 40. Tauri, n. 74. versic. 2. & in specie Baëtius de decima tuori præstanda, n. 2. in fine, & n. 16. in cap. 28. illius tractatus. Molina de Hispanor. primogeniis, lib. 3. cap. 11. n. 5. Jacobus Mandellus de Alba in cons. 639. n. 1. volum. 4. Cephalus in cons. 181. n. 10. & 11. lib. 2. Lancelotus Gallia in cons. 90. n. 2. D. Spino in speculo, gloss. 13. principali, de legato usufructus, num. 30. Vincentius Carocius de locato & conducto, gradu 3. personarum, quæst. 23. n. 4. fol. 85. Joannes Franciscus de Ponte in cons. 100. n. 4. & nullo ex his relato, novissime Anton. Pichardus in d. §. is verò, Instit. de rerum divisione, n. 1. Martinus Monter à Cueva causarum civilium Regni Aragonum, decif. 17. num. 11. & 12. & 14. Joannes Vincencius Hondedeus in cons. 85. n. 1. & num. 28. volum. 2. Surdus cons. 227. num. 22. lib. 2. Rationem autem superioris resolutionis tradit Cavalcantus loco relato supra, n. 249. Sed non concludit, & ferè eadem est cum superiori dicto. Nec satisfaciunt aliæ, quæ colligi possunt ex Baëtio, & aliis relatis ubi supra: idcirco dicendum est, quod usufructuarius facit fructus suos ratione tituli, & juris, quod habet; ac proinde si ipse percipiat fructus, faciet eos suos irrevocabiliter: Cæterùm si fructibus pendentes decedat, minimè transmittet eos ad hæredes suos, nec possunt hæredes ipsi jus aliquod in illis præterdere, quoniam jus illud, sive titulus prædictus, qui personæ usufructuarii coheret, extinctus fuit ejusdem fructuarii morte, deficitque titulus ad perceptionem fructuum sufficiens: & ad hæc reduci debent, quæ in proposito scripserunt Socinus in d. l. divortio, num. 7. Baldus in d. l. si usufructuarius, ff. quibus modis usufructus amittatur: idem Baldus in l. certum, C. de rei vindicatione, Ubi docuit, quod usufructuarius non facit fructus suos ratione naturalis possessionis, sed ratione juris percipiendi, quod habet deductum in exercitium, cum separatione à solo; & sequitur Joannes Franciscus de Ponte in cons. 100. n. 7. Inde sequitur aperte, quod si facultas percipiendi deficiat, utpote, morte finita, nec fructus fuerint à solo separati, nullum etiam jus in hæredes transit, nec in illis continuari poterit. Nunc declaratur prædictus casus, ut cum fructuarius decedit fructibus pendentes, licet fructus non debeantur hæredibus ejus, tamen impensas factas gratià fructuum percipiendorum repetere possint hæredes ipsi, ac subinde fructus quoque retinere, quousque solvantur: quod cum Baldo, Bertachino, Vivio, Alexandro, Tiraquello, & Pechio, advertit Cavalcantus ubi supra, n. 246. fol. 455. Et verè probatur, quoniam in his expensis quæ sunt gratià fructuum colligendorum, universè traditum est, quemlibet possessorem impensas has posse deducere, ac etiam pro illis rem retinere, per textum in l. fundus quis, ff. familia herciscunda, l. si à domino, vel a parte, §. finali, ff. de petitione hereditatis: per quæ jura sic generaliter constituit, & latius declarat Joannes Garfia de expensis & meliorationib. cap. 1. n. 11. Barbosa etiam in l. fructus, n. 8. & in l. divortio, §. finali, ex n. 59. ff. soluto matrimonio: ubi ex num. 9. late explicat, quando impensa dicatur facta gratià fructuum: & fructus regulariter intelliguntur deductis expensis circa

eos factis, l. fructus, 7. ff. soluto matrimonio, ubi latissime Barbosa ex num. 7. cum seqq. Deinde deducitur vera ratio, atque interpretatio textus in l. si fur, 14. ff. de usufructu. Ubi probatur, quod si fur subripiat fructus ex fundo fructuario, non competit usufructuario conditio furtiva ad petendos illos, quamvis actio furti detur eidem, ex quo suâ interest fructus illos non esse sublatos. Ratio enim ex præcedentibus colligitur, fructus, inquam, usufructuarii non fieri, nisi ab eo percipiantur, atque à solo separati fuerint? idèò cum fructus pendentes non sint usufructuarii, sed proprietarii, conditio furtiva non datur usufructuario, quia illa tantum datur domino rei, quæ condicatur, l. 1. ff. de condictione furtiva. Idque aperte significat Jureconsultus Julianus, in hunc modum scribens: Si fur decerpserit, vel defecerit fructus mauros pendentes, cui condictione teneatur: domino fundi, an fructuario? Et puto, quoniam fructus non sunt fructuarii, nisi ab eo percipiantur, licet ab alio terrâ separantur, magis proprietario condictionem competere fructuario autem furti actionem, quoniam inter fuit ejus fructus non esse ablatos. Tenebitur tamen proprietarius fructus sic recuperatos à fure, restituere usufructuario, ut dicemus infra, n. 13. & alia in proposito dict. l. fur, adducit Barbosa videndus 2. part. d. l. divortio, n. 3031. & 32. Secundò & principaliter, ad declarationem præcedentis casus constituendum est, fructus tunc demùm perceptos intelligi, ut ad fructuarium, vel hæredes ejus pertinere debeant, cum à solo separati sint, etiam si nondum fuerint in horreis reconditi: Et sic satis est fructus separatos esse à fundo, ut pertineant ad usufructuarium, sicuti ad bonæ fidei possessorem pertinent, quævis in domo, vel horreis reconditi non sint: quod rectè adnotarunt, & sic resolvunt Albericus num. 12. Corrafius n. 7. in dict. l. divortio, in principio. Baldus in l. cum in plures, §. messim, in fine, ff. locati, Jason in cons. 231. consulari, lib. 2. & communem opinionem testantur Tiraquellus de retractu conventionali, §. 5. gloss. 4. n. 1. in fine. Cephalus in cons. 181. n. 11. l. 2. Vincentius Carocius de locato, & conducto, gradu 3. personarum, quæst. 26. n. 1. fol. 85. Nec urget in contrarium textus in l. si usufructuarius mensum, 13. ff. quibus modis usufructus amittatur. Nam eo loco non corrigitur Dicitum Labeonis per Jureconsultum Julianum, ut scilicet Labeo existimaverit, satis esse quod fructus sint separati à solo, ut percepti dicantur, & ad usufructuarium, vel hæredes ejus pertinere debeant; Julianus verò probet Labeonis sententiam in bonæ fidei possessore, reprobet tamen in usufructuario, ut non sufficiat fructus separatos esse à solo, nisi etiam per fructuarium reconditi fuerint in horreis: quod & glossæ nonnullæ, & multi etiam non mediocri nominis Auctores malè quidem arbitrabantur, sed potius, quod Labeonis opinio relata ibi, probetur in usufructuario, sicuti in bonæ fidei possessore; inter eos tamen in eo sensu debeat constitui differentia ex mente Juliani, quod bonæ fidei possessor fructus à solo separatos facit suos, sive percipiantur ab eo, sive ab alio quocunque, etiam nomine proprio: fructuarius verò non facit fructus suos, nisi ipse percipiat eos, vel alius de mandato, & voluntate ejusdem, idèò si alius nomine proprio fructus percipiat, non censentur illi fructuarii esse. Et sic quoad modum perceptionis nulla est differentia inter bonæ fidei possessorem, & usufructuarium, sed tantum in hoc, an percipiantur nomine proprio, vel alieno, ut verè, & optimè declarat Accursius, Bartol. Albericus, Bald. Angelus, & Fulgofius in d. l. si fur, & cum aliis multis probavit Barbosa in d. l. divortio, 2. part. n. 26. & 27. & ultra eum, idem etiam firmavit Vincentius Carocius de locato, & conducto, d. quæst. 26. in principio. Tertio constituendum est, quod usufructuarius non transmittit ad hæredes suos fructus à se non perceptos, etiam à solo separatos, si ipse vel alius ejus nomine non separavit illos; idcirco si fructus de se occiderint, ut in